

ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Про порядок застосування пунктів 44 та 45 підрозділу 2 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового Кодексу України

Головне управління ДФС у Донецькій області розглянуло звернення щодо порядку застосування пунктів 44 та 45 підрозділу 2 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового Кодексу України із змінами та доповненнями (далі – Кодекс), та керуючись статтею 52 розділу II Кодексу, повідомляє.

Відповідно пункту 1.1 статті 1 Кодексу відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами цього Кодексу.

Згідно з нормами чинного законодавства платники податку зобов'язані самостійно декларувати свої податкові зобов'язання та визначити сутність і відповідність здійснюваних ними операцій тим, які перераховані Кодексом.

При цьому пунктом 44.1 статті 44 Кодексу передбачено, що для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Згідно з пунктом 201.1 статті 201 Кодексу на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений цим Кодексом термін.

Відповідно до пункту 44 підрозділу 2 розділу ХХ Кодексу (в редакції Кодексу що діє з 01.01.2019) тимчасово, до 1 січня 2022 року, платники податку, які здійснюють постачання (у тому числі оптове), передачу, розподіл електричної та/або теплової енергії, постачання вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702, 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД, надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом.

Норма цього пункту поширюється на операції, за якими дата виникнення першої з подій, визначених у пункті 187.1 статті 187 та пункті 198.2 статті 198 Кодексу, припадає на звітні (податкові) періоди з 01 січня 2016 року до 01 січня 2022 року.

З метою застосування пункту 44 підрозділу 2 розділу ХХ Кодексу слід враховувати визначення терміну «касовий метод», надане підпунктом 14.1.266 пункту 14.1 статті 14 Кодексу.

Згідно з даним визначенням, касовий метод для цілей оподаткування згідно з розділом V Кодексу - метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата віднесення сум податку до податкового кредиту визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг);

Пунктом 45 підрозділу 2 розділу XX Кодексу визначено, що тимчасово, до 1 січня 2022 року, звільняються від оподаткування ПДВ операції з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702, 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД.

У разі застосування зазначеної пільги норми пункту 198.5 статті 198 Кодексу не застосовуються в частині товарів/послуг, необоротних активів, суми ПДВ з вартості яких були включені до податкового кредиту у звітних (податкових) періодах, що передували періоду початку застосування пільги.

Платник податків може відмовитися від використання зазначеної пільги чи зупинити її використання на один або декілька звітних (податкових) періодів шляхом подання заяви. Заява, у якій зазначається перелік товарних позицій товарів згідно з УКТ ЗЕД і період, на який платник відмовляється чи зупиняє використання пільги, подається до контролюючого органу за місцем реєстрації платника податків до настання звітного періоду, в якому платник податку не передбачає використання зазначеної пільги. Відмова від використання пільги, зазначеної у цьому пункті, чи зупинення її використання застосовується з першого числа звітного (податкового) періоду, зазначеного у заяві.

Таким чином, при здійсненні операцій з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702, 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД платник ПДВ відповідно до пункту 45 підрозділу 2 розділу XX Кодексу застосовує тимчасовий режим звільнення від оподаткування ПДВ та має можливість відмовитися від нього чи призупинити його застосування на один або декілька звітних (податкових) періодів шляхом подання до контролюючого органу відповідної заяви.

У період, на який платник податку призупинив застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ (відмовився від такого режиму), такий платник податку застосовує касовий метод визначення податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ. При цьому після закінчення терміну, на який було призупинено застосування режиму звільнення від оподаткування ПДВ (на останній день звітного періоду застосування касового методу податкового обліку), такий платник податку повинен нарахувати податкові зобов'язання/сформувати податковий кредит (за операціями, що були здійснені у період застосування ним касового методу), які були не нараховані/не сформовані у зв'язку із застосуванням касового методу.

Згідно із статтею 52 Кодексу податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.